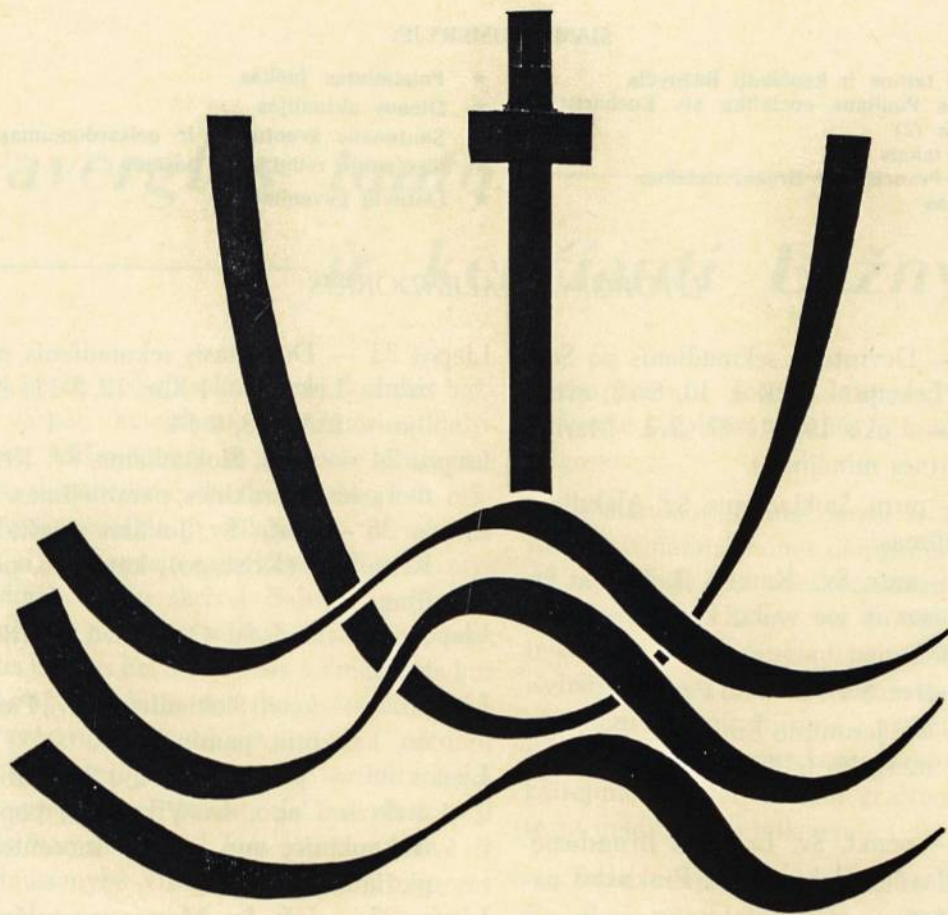

Laiivas

1967 M.

LIEPOS - JULY 15 D.

Nr. 14

ŠIAME NUMERYJE:

★ Pavergtos tautos ir kenčianti Bažnyčia	★ Palaimintas juokas
★ Popiežiaus Pauliaus enciklika šv. Eucharistijos klausimais (2)	★ Dienos aktualijos
★ Piligrimų takais (16)	★ Santuokos šventumas ir neišardomumas
★ Vyskupo Pranciškaus Brazio netekus	★ Kas naujo religiniame pasauly
★ Yra velnias	★ Lietuvių gyvenime

LITURGINIS KALENDORIUS

- Liepos 16 — Devintasis sekmadienis po Sekminių. Lekcija — 1 Kor. 10, 6-13; evangelija — Luko 19, 41-47. Švč. Marijos Škaplierinės minėjimas.
- Liepos 17 — pirm. Šiokiadienis. Šv. Aleksijaus paminėjimas.
- Liepos 18 — antr. Šv. Kamilo iš Lellio. Šv. Simporozos ir jos vaikų kankinių paminėjimas.
- Liepos 19 — treč. Šv. Vincento Pauliečio.
- Liepos 20 — Šv. Jeronimo Emilijono. Šv. Margaritos, mergelės ir kankinės, paminėjimas.
- Liepos 21 — penkt. Šv. Lauryno Brunduziečio, Bažnyčios daktaro. Šv. Praksedos paminėjimas.
- Liepos 22 — šešt. Šv. Marijos Magdalenos, atgailotojos.
- Liepos 23 — Dešimtas sekmadienis po Sekminių. Lekcija — 1 Kor. 12, 2-11; evangelija — Luko 18, 9-14.
- Liepos 24 — pirm. Šiokiadienis. Šv. Kristinos, mergelės ir kankinės, paminėjimas.
- Liepos 25 — antr. Šv. Jokūbo apaštalo. Šv. Kristoforo (Kristupo), kankinio, paminėjimas.
- Liepos 26 — treč. Šv. Onos, Švč. Marijos motinos.
- Liepos 27 — ketv. Šiokiadienis. Šv. Pantaleono, kankinio, paminėjimas.
- Liepos 28 — penkt. Šventųjų kankinių Nazario ir Celso, šv. Viktoro I, popiežiaus ir kankinio, taip pat šv. Inocento I popiežiaus.
- Liepos 29 — šešt. Šv. Mortos mergelės. Šventųjų kankinių Felikso, Simplicijaus, Faustino ir Beatričės paminėjimas.

Laivas

Religinio ir tautinio gyvenimo dvisavaitinis žurnalas. Eina 48-ji metai.

Leidžia Marijonų vienuolija.

Adresas: 4545 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

Telefonas: LUdlow 5-9500

Kaina metams: Amerikoje ir Kanadoje — \$4.00, kitur — \$5.00.

Redaktorius kun. Jonas Sakevičius, MIC

Redakcijos nariai kun. Kazimieras A. Matulaitis, MIC
 kun. Antanas Nockūnas, MIC

Pirmasis viršelio puslapis A. Korsakaitės-Sutkuvienės.

LAIVAS (THE SHIP). Published bi-weekly at 4545 W. 63 Street, Chicago, Ill. 60629, by St. Casimir American Province of the Congregation of Marian Fathers of the Immaculate Conception of the B. V. M. Second class postage paid at Chicago, Ill. Subscription: \$4.00 yearly in U.S.A. and Canada; Foreign \$5.00 yearly; 20¢ a copy. Editor: Rev. J. Sakevičius, MIC.

Pavergtos tautos

ir kenčianti Bažnyčia

Kai liepos trečiąją sekmadienį skambės bažnyčių varpai, kviesdami tikinčiuosius dalyvauti šv. Mišiose, mes jų garsuose girdėsime liūdesio skambėjimus, kurie primins, kad mūsų tėviškė paverpta ir tikėjimas persekiojamas. Kai susikaupsime maldose, mūsų mintys ir žodžiai su vėju skris į Baltijos pajūrį ir melsimės už žuvusius, mirusius ir vergiją kenčiančius brolius bei seseris. Šis sekmadienis bus išskirtas iš visų kitų, nes juo pradedame minėti Pavergtųjų Tautų savaitę. Jau aštuoni metai, kai pagal JAV Kongreso priimtą rezoliuciją, prezidentui pavesta ją paskelbti ir ji bus skelbiama tol, kol bus atsiiekta laisvė ir nepriklausomybė visoms pavergtoms tautoms pasaulyje.

Ir kai mes maldose prašysime ryžto dvasios, kad nepalūžtumėme kovoje, kunigas skaitydamas šventąją Evangeliją primins mums, kaip Kristus mylėjo savo tėvynę, prisartinęs bei matydamas Jeruzalės miestą, verkė ir sakė: "Nes ateis tau dienų, kad neprieteliai apves tave pylimu, apguls tave, suspaus tave iš visur, parbloš žemėn tave ir tavo vaikus..."

Neprieteliai - komunistai apvedė geležinę uždangą ir pavergė daug tautų, atimdami laisvę vien Europoje per 100 milijonų žmonių. Jie apgulė ir mūsų tėvynę Lietuvą, suspaudė, atimdami laisvę ir tikėjimą žmonėms, parbloškė žemėn juos ir jų vaikus.

Mes esame gyvieji liudininkai žiauraus komunizmo, ir mūsų pareiga yra ne tik patiems gausiai dalyvauti tos savaitės apeigose, bet taip pat kviesti ir amerikiečius draugus.

Mes komunizmą pažinome ne iš raštų ir kalbų, bet jį išgyvenome. Gražūs žodžiai apie

darbo žmonių gerovę laisvę ir demokratiją atsimušė į kalėjimų sienas ir nuaidėjo Sibiro taigose.

Ir šiandien liūdna darosi ir kartu baimė ima, kai matai žmones džiūgaujant, jog maldos mokyklose yra prieškonstitucinis veiksnys, kad bedievybės banga vis darosi audringesnė ir žmonių tarpe daugiau pabrėžiama religijos išviršinė forma dėl tradicijos tęstinumo, bet užrištomis akimis žiūrima į artimo meilę. Tai tik dirvos paruošimas komunizmo sėklai. Tai kairėjimo ženklai, nuodai gražiuose buteliuose su madingomis etiketėmis.

Todėl nenuostabu, kad daugelio amerikiečių akys nukreiptos į mus, kad atskleistume komunizmo uždangą. Tam ir prezidentas skelbia šią Pavergtųjų Tautų savaitę. Mums padovanoti paveikslų rėmai, drobė ir dažai. Mums palikta kūrybos laisvė ir leidžiama prabilti sąžinei. Kongresas, kuris yra tautos valios reiškėjas, priimdamas rezoliuciją, tikisi, kad pavergtųjų tautų atstovai, gyveną laisvame pasaulyje, klaidžiojančiam klysteliuose parodys tikrąjį kelią, padės atskirti demokratiją nuo garsiai skelbiamos demokratijos kabutės už geležinės uždangos.

Jie duoda mums vilties, kaip kad Kristus atėjęs į šventyklą pradėjo varyti laukan paroduojančius joje ir perkančius, taip pat bus išvaryti iš pavergtųjų kraštų ir atėjūnai pavergėjai. Jis toje pačioje Evangelijoje sakė: "Mano namai — maldos namai, o jūs padarėte iš jų galvažudžių lindyne." Mes gi galime pasakyti: mūsų tėvų žemė laisvės trokšta, ir ten ne vieta galvažudžiams.

Vytautas Kasniūnas

Šv. Eucharistijos klausimais

(Pradžia praeitame Laivo numeryje)

4. Enciklikoje sakoma, kad gerai daro tie, kurie stengiasi šv. Eucharistijos paslaptį patys giliau suprasti ir kitiems ją geriau išaiškinti. Ispėjama tačiau, kad ypatingai tokiaime giliame klausime reikia laikytis apreiškimo ir Bažnyčios tradicinio mokslo pagrindų. Žmogaus protas yra per silpnas, kad būtų galima pasikliauti tik juo vienu tokiaime giliame klausime. Ko protas nepajėgia suprasti, reikia tikėti Dievo žodžiu. Paminėjęs visą eilę praeities mokytojų, šv. Tėvas pakartojo šv. Tomo Akviniečio himno žodžius, kad šv. Eucharistijoje klysta regėjimo, palytėjimo ir skonio jausmai, o saugiai tikima girdėjimui. Tikime Dievo Sūnaus žodžiui, nes už tą tiesos žodį negali būti nieko teisingesnio. Pakartojamas ir šv. Augustino ispėjimas, kad yra pavojinga ieškoti naujadarų paslaptis išreiškiantiems žodžiams. Yra lengva tokiais naujadarais iškreipti tradicinę žodžių ir tiesų prasmę. Šventasis Tėvas sako, kad ne be Šventosios Dvasios pagalbos kai kuriuos išsireiškimus ir žodžius Bažnyčia surado, priėmė ir per šimtmečius juos išsaugojo nepakeistus. Esą pavojinga net mokslo vardu kėsintis keisti kitais tuos senus išsireiškimus ir žodžius. Visokie nauji išsireiškimai tiek yra geri, kiek senas tiesas ir Bažnyčios priimtus būdus tas tiesas aiškinti padaro aiškesniais, o ne priešingai. Taip yra ir su pastangomis aiškinti šv. Eucharistijos paslaptį. Visoks aiškinimas yra tiek geras, kiek padeda geriau surasti šią tiesą, o ne ją iškreipti ar pasakyti dviprasmiškai.

5. Pradedant evangelijomis, šv. Paulium apaštalų, enciklika primena visą eilę Bažnyčios mokytojų ir baigia popiežium Pijum XII, kurie mokė, kad Eucharistija yra pakonsekruo-

jama, arba, kitaip sakant, duona ir vynas perkeičiami į Kristaus kūną ir kraują kunigo aukojamose šv. Mišiose. Čia primenama ir kita popiežiaus Pijaus XII enciklika "Mediator Dei" (Dievo Tarpininkas), kad kunigystės žodis daugelio taikomas pasauliečiams katalikams neturi tos pačios prasmės, kuri yra kunigystės sakramento prasmė.

6. Atsakydamas tiems, kurie pervertina šv. Mišiose žmonių dalyvavimo reiką, reikšmę ir nuvertina kunigo privačiai laikomas šv. Mišias, popiežius Paulius VI enciklikoje primena, kad kiekvienos šv. Mišios yra aukojamos visos Bažnyčios vardu; aukojamos ne tik ta specifine intencija, kuria kas nors yra kunigo prašęs, o už visos žmonijos išganymą. Šia prasme kiekvienos šv. Mišios yra viešos ir bendruomeninės. Žmonių dalyvavimas nieko neprideda šv. Mišių vertei ir nieko neatima. Tas dalyvavimas yra girtinas, patiems žmonėms jis yra būtinas ir naudingas, tačiau šv. Mišios savyje yra vienodai vertos ir tada, kai šalia kunigo yra tik vienas atsakinėjas asmuo. Enciklikoje kunigai raginami šv. Mišias atnaujinti kasdien, nepaisant ar jose kas dalyvauja, ar ne.

7. Savo įsteigtoje Bažnyčioje, tai yra su tikinčiais Kristus yra daugeliu atvejų: kada jie meldžiasi, kada daro gerus darbus, kai stengiasi siekti išganymo, yra su skelbiančiais Evangeliją, yra su valdančiais Jo Bažnyčią, ypatingu tačiau būdu yra šv. Mišiose.

Kristus paliko savo tikintiesiems daug ir begalinės vertės dalykų: Evangeliją, sakramentus, kitokius malonių šaltinius ir išganymo priemones, paliko Bažnyčią. Visos tos malonės tačiau neprilygsta šv. Eucharistijos.

Pordenone

Škaplierinė švenč. Marija

Eucharistija yra ne tik vienos ar kitos malonės šaltinis, o yra pats Kristus. Mūsų bažnyčiose nėra nieko, kas savo šventumu, garbingumu galėtų lygintis su šv. Eucharistija. Ne tik bažnyčiose, o ir mūsų širdyse bei protuose šv. Eucharistijai priklauso pirmoji ir garbingiausia vieta. Būti pamaldesniu į ją nors kitą, negu į šv. Eucharistiją, būtų per mažai suprantančio kataliko žymė.

8. Ne tik Kristų pagarbinti, o ir mūsų asmeninei naudai negali būti jokių ribų mūsų pamaldumui į Kristų šv. Eucharistijoje. Bažnyčia skatina pamaldumą į Švč. Mariją, į šventuosius, tačiau nuolatos primena, kad didžiausias pamaldumas priklauso šv. Eucharistijai. Šv. Marija ir šventieji yra tik užtarėjai

pas Kristų, o šv. Eucharistijoje kreipiamės betarpiu į patį Kristų - Dievą.

Iš viso, kas encikloje priminta apie šv. Mišių auką ir šv. Eucharistiją, yra aišku, kaip yra svarbu ir naudinga dažnai dalyvauti šv. Mišiose, dažnai priimti šv. Komuniją, dažnai lankyti Švč. Sakramentą mūsų bažnyčiose.

Popiežius Paulius VI šia enciklika atitaiso kai kieno paskutiniaisiais laikais parašytus ar pasakytus kai kuriuos išsireiškimus ar veiksmus, nesiderinančius su Evangelijos ir Bažnyčios skelbiama tiesa apie šv. Mišias ir šv. Eucharistiją, ir kartu išpėja tikinčiuosius, kaip atskirti tiesą nuo pasitaikančių netikslių ar klaidingų minčių bei išsireiškimų.

PILIGRIMŲ TAKAIS

PAKELIUI IŠ ŠVENTOSIOS ŽEMĖS

(16)

Nuo Nazareto iki Egipto

“Aš esu tavo Dievas, kurs tave išvedžiau iš Egipto, iš nelaisvės namų”.

Tuos Dešimties Dievo įsakymų įžangos žodžius prisiminiau ir apie juos galvojau skrisdamas iš Šventosios Žemės į Egiptą. Beje, tą kelionę teko atlikti prieš persikeliant į Izraelį, bet kadangi ji yra už Šventosios Žemės ribų, tai apie ją čia dabar rašau. Perėjus į Izraelį, patekti iš jo į bet kurį arabų kraštą nebebūtų įmanoma: arabų akyse jau esi “suptas”.

Taigi galvojau apie anuos Dešimties Dievo įsakymų įžangos žodžius ypač dėl to, kad juos taip uoliai savo maldose kartodavo mūsų tėvai ir protėviai. Jie buvo giliai įsitikinę, kad tik Dievo Apvaizda išves lietuvius, kaip tuos senovės izraelitus, iš nelaisvės namų, iš svetimos priespaudos. Dėl to ir mūsų didysis poetas Maironis Dievo Apvaizdą savo poezijoje ne pats sugalvojo, bet ją rado giliai išsakinėjusią visoj tautoj.

Mūsų lėktuvas, Misrair firmos, nedidelis, toks, koku jau kartą teko skristi iš Beiruto per Amaną į Jeruzalę. Kelionė į Jeruzalę iš Egipto sostinės Kairą tenka praversti dvi valandas. Bet kokia ilga ir varginga turėjo būti Šv. Šeimynėlės kelionė į Egiptą, kai, Erodiui žudant pirmgimius Betliejui, Viešpaties angelas pasirodė Juozapui sapne ir tarė: “Kelkis, imk vaikėlį ir jo motiną, bėk į Egiptą ir būk tenai, kol tau pasakysiu” (Mat. 2,13). Bet, kaip sako padavimas, pačios medžių šakos jiems sviro ir davė meilų prieglobstį. Jie buvo žemėj, kurioj kadaise izraelitams iš dangaus krito mana. Čia prisiminiau “Bėgimą į Egiptą”, eiles rašytas prieš 20 metų:

Štai medžių šakos pakelėj jiems svyrą
Ir globia juos geros širdies paguoda.

Tai žemė, kur dangaus mana pabiros,
Ir piramidės, sfinksai pasirodo.

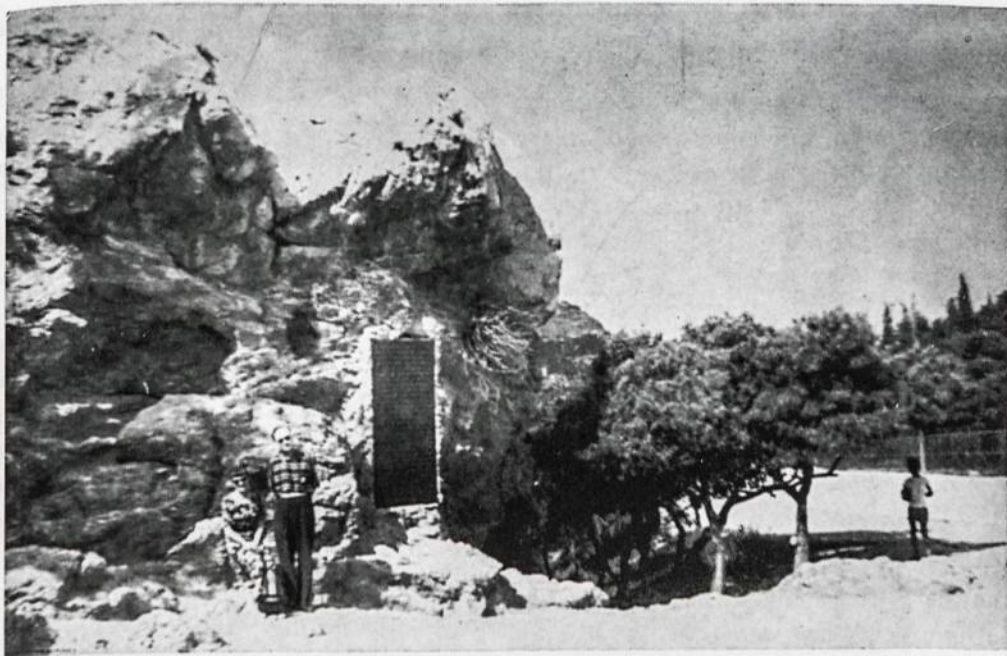
(“Metų vingiai”)

Pasibaigus Negebo dykumai, kuri jau dabar iš dalies padaryta derlinga, netrukus esame viršum Sinajaus pusiasalio, taigi Egipto žemėj, Afrikos žemyne. Dešinėj lieka Sinajaus kalnai, kuriuose Mozė buvo gavęs Dešimties Dievo įsakymų plokštes, bet, deja, su jom pakalnėn grįžęs, izraelitus rado begarbinančius aukso veršį, dėl ko Dievo buvo nubauti 40 metų klajonėm po tyrus, kol pasiekė žadėtąją žemę. Bet kokia nauja, skaidria šviesa Kristus nušvietė Dešimtį įsakymų Kalno pamokslui

Kairo miestas — milijoninis didmiestis, su daugybe mečečių ir bazarų, kaip ir Istanbulas. Didingai, ramiai pro jį varo savo vandenį Nilas, kurio pakrantėj netoliese kadaise pintinėlėj buvo rastas Mozė, kuris 13 šimtme. pradžioj pr. Kristų izraelitus išvedė iš Egipto nelaisvės.

Ilgai nedelsdami, pirmiausia skubame į Kairo senamiestį dešinėj Nilo pusėj lankyti kriptos, kurioj Šv. Šeimynėlė buvo apsistojus, atvykus į Egiptą. Pagal tradiciją, toji vieta yra dabartinėj koptų Šv. Sergijaus bažnyčioj, vadinamoj Abu-Sarga (šv. Sergijus ir Bachas buvo Rytų kankiniai, žuvę trečiojo šimtme. pabaigoje, imperatoriui Maksimijonui persekiojant krikščionis).

Surasti tą vietą nėra taip lengva, nes reikia praeiti daug siaurų vingiuotų gatvelių. Tai viena iš trijų pagrindinių koptų bažnyčių, daugiausia lankomų dėl tos kriptos. Bažnyčia esanti iš 10 šimtme., bet kriptą jau buvusi žinoma keliais šimtmečiais ankščiau, kone iš pirmųjų krikščionių amžių. Dvylika bažnyčios pilorių turi apaštalių ikonas, išskyrus vieną, skirtą Judui. Perdaras turi meniškas ebonito ir dramblio kaulo puošmenas. Pačioj kriptoj

Atėnuose prie Areopago su šv. Povilo atminimo lenta. Nuo tos uolos apaštalas buvo kalbėjęs atėniečiams. Matyti šio straipsnio autorius su savo velione žmona ankstesnėje kelionėje

tėra stalo pavidalo altorėlis, jokių kitų pavelsių, bet vieta piligrimui ypač brangi, nes buvo lemiama krikščionybės atsiradimo istorijoj.

Už kelių mylių į šiaurę nuo Kairo, Matarich vietovėj, netoli senovės Heliopolio (Saulės miesto) senas sikomoro medis vadinamas „Marijos medžiu“, o šaltinis — „Marijos šaltiniu“: ten ilsėjusis Šv. Šeimynėlė. Ir toji vieta dažnai lankoma.

Dar aplankę Gizos piramides ir garsųjį sfinką, kurs jau daugiau kaip 4 tūkstančius metų teberymo (šiek tiek sužalotas) prie didžiosios Cheopso piramidės, supratom, kokią sunkią vergiją turėjo nešti izraelitai, turėdami panašius pastatus statyti. Bet egiptiečiai tvirtai tikėjo į pomirtinį gyvenimą, o jų Echnatonas siekė, bet nesėkmingai, įgyvendinti vienos dievybės sampratą: jam stigo dieviško apreiškimo.

Perėję vieną kitą bazarą, metę žvilgsnį į Mahometo Ali alabastro mečetę ir Tutanchamono kapą didžiajame muziejuje, išvykome į Aleksandriją, kurioj jau 61 m. po Kr. šv. Petro mokinyš šv. Morkus skelbęs krikščionybę egiptiečiams.

Iš Aleksandrijos į Atėnus

Iš Aleksandrijos į Atėnus plaukėme laivu pro garsiąją Kipro salą, kurią Kryžiaus karų metu buvo nukariavęs minėtasis anglų karalius Ričardas Liūtaširdis, o dabar valdo graikų ortodoksų arkivysk. Makarijus, lenkdamas ją į Graikijos pusę. Kelionė Viduržemio azūri niais vandenais turėjo bent kiek priminti ir šv. Povilo misijines keliones. Apaštalo žygio atminimas labiausiai ir traukė į Atėnus, tą kadaise didžio garso miestą, dabar turintį per pusmilijonį gyventojų.

Daug negaišdami po patį miestą, greit skubėjome į ne mažesnio garso Akropolį, senųjų graikų karalių ir pilį ir dievų šventyklą, šalia kurios yra išlikęs ir šv. Povilo lankymosi atsiminimas: metalinėj lentoj išgraviruoti žodžiai iš Apaštalo darbų.

Kopti į Akropolį nesunku — toks sausas ir lengvas oras tartum kelte kelia aukštyn. O žmonių ten visad pilna, kopia jie aukštyn ir žemyn, pavieniui ir būriais, kad bent valandėlę pagyventų ana praeitim — bent jos šešėliu! Jie čia tartum turi pereiti apaštalo paminėtus „nežinojimo laikus“, kad, grįžda-

mi atgal, bent pamatytų tą platformą, nuo kurios pasigirdo naujo žinojimo žodžiai.

Bet kas beliko iš senosios, didžiosios ir garbingosios praeities? Anot poeto, saulė degina nenaudingą plotą, o vėjas, atskridęs nuo Jonėnų jūros, dejuoja užkliuvęs už Partenono, Erichteumo, Propilėjų ir kitų šventyklų kolonų. Čia prisiminiau mūsų poeto Maironio žodžius:

Kaip bangos ant marių, kaip mintys žmogaus,

Taip mainos pasaulio darbai!
Kur Sardės? Atėnai? Ar Rymo garsaus
Kur vyrai ir jų veikalai?

(„Išnyksiu, kaip dūmas“)

Garsiausia iš tų šventyklų — Partenonas, skirtas Atėnų globėjos deivės Atėnos kaip mergelės garbei. Dievų ir herojų statulas daręs pats garsiausias graikų skulptorius Fidijas. Dar ir dabar ten viduj rodoma ketvirtinė anga, kur stovėjusi milžiniška Fidijo Atėna iš aukso ir dramblio kaulo. Kaip pati deivė, taip ir jos mergelės vaidilutės neturėjusios pažinti žemiškos meilės. Palengva buvo beįsigalįs tikėjimas, kad ji ne iš jūros putų

Pietinėje Akropolio šventyklos pusėj Atėnuose su šių dienų „vaidilutėmis“ (lietuvaiteimis). Prieky — Propilėjai ir Atėnos Nikės šventykla, giliau dešinė — dalis Partenono šventyklos.

ar Dzeuso galvos, bet ir antgamtinio būdo galėjusi gimti.

Kai nuo Akropolio leidžiamės žemyn, žvilgsnis savaime pirmiausia užkliūva už Areopago — Aukščiausiojo teismo — ir pagaliau visiškai nusileidžia iki Agoros, kur ėjęs senųjų Atėnų viešasis gyvenimas, buvus tam tikros rūšies rinkai. Iš pagonybės amžių patenkame į krikščioniškąją erą.

Reikia dėkoti amerikiečių mokslininkams, kurie pereito šimtmečio pabaigoj Agorą iš numirusių prikėlė — iš griuvėsių atkasė. O ten prieš daug amžių virė didelis gyvenimas — ten buvo ruošiami ir saugojami įstatymai, ten garsusis filosofas Sokratas dažnai užsukdavęs, ten buvusi ir dvylikos dievų šventykla (dėl kurių jis buvo suabejojęs ir gavo gyvybę apmokėti).

Ten vieną 54 metų po Kr. pavasario dieną užsukęs ir šv. Povilas apaštalas. Bevaikštinėdamas, kaip ir Sokratas, religiniais klausimais kalbėdavęsis su įvairiais žmonėmis, daugiausia svetimtaučiais. Bet juo susidomėję ir vietiniai filosofai — epikurininkai ir stoikai. Pagaliau nusitempę ir į Aeropagą, kad viešai pasakytų, ko savo mokslu norįs.

„Atėniečiai“, kalbėjęs apaštalas, „matau, kaip gyvai jūs domitės religiniais dalykais. Kai ėjau per miestą ir apžiūrėjau jūsų šventoves, tarp kitų radau vieną altorių, ant kurio užrašyta: Nežinomajam dievui.“ Bet kai ėmė kalbėti apie Kristaus iš numirusių prisikėlimą, vieni ėmė tyčiotis, o kiti sakė: „Pasiklausysime tavęs apie tai kitą kartą“ (Mat. 17,32).

Tačiau buvo ir įtikėjusių, iš kurių ypač minimas Dionizas Areopagietis, tapęs pirmuoju Atėnų vyskupu. Kurį laiką jis buvo tapatinamas su galų (prancūzų) vyskupu kankiniu šv. Dionizu (Deniu), kurio vardo puošnią Atėnų baziliką teko aplankyti paskutinę ten buvimo dieną.

Neradęs didesnio pasisekimo atėniečiuose, nes jų širdys naujam tikėjimui buvusios per kietos, ir negalėjęs Atėnuose sukurti tikėjimo bendruomenės, šv. Povilas tada keliavo toliau į vakarus — į Romą. Tuo keliu kaip tik ir mes pasukome.

A. TYRUOLIS

Vysk. Vincentas Brizgys su Šv. Tėvu audiencijos metu

Vyskupo Pranciškaus Brazio netekus

Vysk. Vincentas Brizgys

Visi lietuviai laisvame pasaulyje ir Lietuvoje skaudančia širdim atsisveikinome su vyskupu Pranciškom Braziu. Nereikia nė aiškinti, kaip daugeliu atvejų jo pasigesime. Savo ir tėvų marijonų kongregacijos generolo vardu dėkoju visiems, kurie savo liūdesį įvairiais būdais pareiškėte man ar atsiuntėte į Romą.

Vykau į Romą ne tik laidotuvėms, bet ir padaryti, kas mano galioje, kad nelikčiau vienas vyskupas lietuvių reikalams visame laisvame pasaulyje. Laidotuvių dienos — birželio 13 vakare buvau priimtas Bažnyčios Nepaprastiems reikalams kongregacijos sekretoriaus kardinolo arkivyskupo Antano Samorė. Jo prielankumas mums ir šiuo reikalu yra neabejotinas. Sekantį rytą buvau priimtas Konsistorialinės kongregacijos proprefekto kardi-

nolo Karolo Confalonieri. Žadėjo ir jis pritarti pas Šventąjį Tėvą mūsų reikalui. Tą pat dieną paprašiau audiencijos pas Šventąjį Tėvą Paulių VI. Buvau priimtas penktadienį, birželio 16 d., 12:30 val.

ŠVENTO TĖVO ŽODIS LIETUVIAMS

Gal nerašyčiau šio pranešimo, jeigu ne Šventojo Tėvo Pauliaus VI žodžiai, pasakyti tos audiencijos metu. Jo Šventenybė priėmė mane labai nuoširdžiai, pirmiausia išreiškdamas užuojautą man ir visiems lietuviams netekusiems jauno, talentingo vyskupo. Po to leido man plačiau paaiškinti mūsų tautos ypatingus reikalus, kiek tiems reikalams gali būti naudingas lietuvis vyskupas laisvame pa-

YRA VELNIAS

Yra manančių, kad nėra velnio. Ir aš kai kada panašiai pagalvodavau. Susidomėjau tuo klausimu ir pradėjau ieškoti į jį atsakymo, stebėti žmones, jų gyvenimą, veiksmus ir įvykius. Ir ką? Pakeičiau savo nuomonę, nes įsitikinau, kad tikrai yra velnias. Niekas nežino, kada, kur ir kokioje formoje jis ir jo darbai pasirodys, tačiau jis yra. Jo piktų darbų negalima ir suskaičiuoti. Laikraščių ir televizijos bei radijo žinios perkrautos vėgystėmis, apiplėšimais, žmogžudystėmis ir kitokiais nusikaltimais. Kodėl atsiranda tie blogi darbai? Dori ir geri žmonės to negalėtų padaryti. Reiškia, yra kas nors piktas, kuris stumia žmones ta kryptimi, tuo blogu keliu. Komunizmas, nacizmas, fašizmas ir kitokie izmai nusineš milijonus žmonių, net mažų kūdikių gyvybių. Kodėl? Yra kur nors pikto pradžia, yra to dirigentas ir valdovas, kuris stumia žmones ta kryptimi. Vadinkime jį kaip norime ir kuo norime, bet tam blogiui, tam piktam geriausia tinka velnio vardas.

saulyje. Baigdamas prašiau paskirti vėl nors vieną vyskupą vietoje mirusio. Švento Tėvo man duoti keli klausimai davė progos dar plačiau paaiškinti mūsų planus, veiklą, galimybes padėti tautai ir tėvynei, jeigu turėsiu kas mums vadovauja.

Po pokalbio, trukusio virš 20 minučių, Šventasis Tėvas pareiškė norįs šia proga pasakyti ne formaliai, o iš širdies vieną mintį ir norėtų, kad ji pasiektų visus lietuvius.

— Noriu išreikšti savo dėkingumą viso pasaulio lietuviams, — kalbėjo Šventasis Tėvas.

Dėkojo, kaip visų dvasios Tėvas, už tai, kad jau per tiek metų tautos nelaimės ir kančių esame vieningi, kad esame veiklūs, kad nepritrūkstame vilties ir nepakrinkame, kad laikomės Dievo ir tikėjimo. Ragino ir toliau būti vieningais, veikliais, drąsiais. Net pakartojo žodžius:

— Nepraraskite vilties, nepraraskite vil-

Posakis, — "bijo, kaip veinias kryžiaus" yra kartojamas didelių ir mažų, kartojamas įvairiomis kalbomis. Pasakysite, jog tai netiesa, kad velnio nėra; todėl jis negali bijoti kryžiaus. Klystate.

Prieš keletą metų viena moteris (berods iš New Yorko) iškėlė bylą net Amerikos vyriausioje teisme, kad būtų mokyklose uždrausta malda ir išmestas kryžius. Teismas jos norą patenkino. Šiandien visose Amerikos valdinėse mokyklose uždrausta malda ir nebėra kryžiaus. Didžiojo ketvirtadienio vakare klausiau žinių iš televizijos stoties. Pranešėjas sakė ir rodė, kad Oregon valstybėje, Eugen miestely, ant kalnelio stovėjo kryžius. Jo siluetas matydavosi iš tolo. Žemė, kur tas kryžius stovi, yra nenaudojamas kalnelis ir pašlaitė. Atsirado žmogus, kuris pradėjo bijoti to kryžiaus. Jis iškėlė šį reikalą miesto seimely, kad kryžius negalys stovėti ant valdžios žemės. Jis laimėjo. Seimelis nutarė pašalinti kryžių. Argi tai nėra piktos valios darbas? Žemė nenaudojama, kryžius nei žalos, nei blogo niekam nedarė. Jis tik išreiškė pasiaukojimą ir meilę. Kas galėjo pasisakyti prieš tokį simbolį? Tik velnias.

ties. Pasitikėkite Dievu ir jo teisingumu. Pasitikėkite ir mumis. Mes sekame jūsų likimą ir kančias. Būkite tikri, kad nepraleisime jokios progos jums padėti. Laikykites kartu tarp savęs ir Dievuje. Tai padės išlikti drąsiais, veikliais ir ištvermingais. Būkite kartu maldoje: jūs už mus, mes už jus. Kaip mokėsi, taip perduok šią mūsų padėką visiems lietuviams.

Padėkojau, kaip sugebėjau, už tokių padrąsinančius žodžius. Pabaigoje pokalbio mane laimindamas pasakė:

— Tai visiems ir visur lietuviams.

Prieš atsisveikindamas įteikiau savo asmeninį ir antrą visos eilės lietuvių pasirašytą prašymą paskirti mums kitą vyskupą vietoje mirusio vyskupo P. Brazio.

Išvykau iš Romos su viltim, kad mūsų prašymas bus patenkintas. Tuo tarpu visi melskimės, kad ši viltis išsipildytų tokiu būdu, koks būtų naudingiausias lietuvių tikėjimui, vienybei ir Lietuvai.

Per mano pirštus slysta Amerikos metalinės monetos. Stebiu. Ant kiekvienos užrašas: „In God We Trust“ (Pasitikime Dievu). Amerikos kūrėjai atmetė prievartą ir skelbė laisvę. Tų idealų siekdami, net ant pinigų iškaldino užrašą, kad jie pasitiki Dievu. Jie tuo pabrėžė, kad jų gyvenimo kelrodis yra Tas, kuris skelbė meilę, pasitikėjimą, laisvę ir pasiaukojimą. JAV Kongresas kiekvienais metais pradeda savo darbus malda, Prezidentas įvedamas į pareigas malda. Visi įstatymai paremti daugumos valia, bet be prievartos mažumai, kas liečia žmonių įsitikinimus, žodžio laisvę. Tas reiškia, kad netikinčiojo niekas nevertė tikėti ir melstis. Ir vis dėlto atsirado viena moteris, kuri panorėjo iš daugumos atimti malda. Ramiai stovėjo ant nuošalaus kalnelio kryžius ir nereikalavo lankstyti jam. Užteko vieno pikto žmogaus, kad būtų padarytas sprendimas jį nugriauti. Televizijos pranešėjas sakė, kad dauguma eis net iki vyriausio Amerikos teismo. Žinant paskutinius to teismo nutarimus dėl maldos panaikinimo, dėl apsaugojimo nuo policijos kriminalinio elemento, jo sprendimas negali būti palankus kryžiui.

Velnias yra labai aktyvus, budi visur ir visą laiką. Doras žmogus jau pastatomas ant prarajos krašto.

Velykų vakarą iš tos pačios televizijos stoties mačiau vaidinimą „The Robe“ (apsiaustas). Tribūnas, įvykdęs Kristui mirties sprendimą, pats pradėjo kovoti už Kristų ir jo idealus. Kodėl? Vergo stiprus tikėjimas pasuko Romos turtingą tribūną dorovės, grožio ir gėrio keliu. Išsigimėliui karaliui Kaligulai, tribūnams ir senatoriams jis drąsiai pasakė, kad aš neinu prieš karalių, esu ištikimas Romos imperijai, bet neatsisakau Kristaus. Jis su savo žmona šypsodamiesiėjo mirti už tikėjimą.

Šiandien labiau, negu kada seniau, yra reikalinga malda namuose ir mokyklose, reikalingas kryžius ne tik ant kalnelio, bet ir mūsų širdyse. Reikalingi drąsūs žmonės, kaip tas vergas ir tribūnas Marcellius ir jo žmona, kurie nebijojo ginti maldos ir kryžiaus.

Įvairiais pavidalais ir vardais velnias šiaudien siautėja pasaulyje labiau, negu kada nors. Vakare nesaugu gatvė, požeminio traukinio stoty, durys ir užraktai nebepakankami mūsų namams. Už laisvę, už malda, už tikėjimą dejuoja Sibiro tundrose žmonės. Naktį ir iš pasalų žudomi net kūdikiai skurdžiose Vietnamo lušnelėse ir palapinėse. Taigi, yra velnias ir jis labai piktaisiautėja.

Paulius Žickus

Šv. Mišios karies
Vietname

PALAIMINTAS JUOKAS

Kiekvieno žmogaus juokas yra jo didelis turtas. Kas gali dažnai ir laisvai juoktis, tas yra begaliniai turtingas. Net gi žmogaus malda į Dievą neprivalėtų būti perduodama rūšiu veidu ir liūdesio perkreiptomis lūpomis gi žmones paversti nusiminusiais ir be šypsnių lūpose, tai tik nūdienių žiauriausių bedienių-komunistų tikslas.

Maryknolių vienuolis tėvas Edward J. McCabe, iš Providence, R. I., dideliu savo nustebimui, išsiaiškino, kad raudonojoje Kinijoje juokas yra nelegalus veiksmas. Jis, žingsniavęs gatvę Kveilin mieste, Kinijoje, su kitu kiniečiu kunigu, ir pastarasis paporinę kažkokį tai juoką. Tėvas McCabe atsakęs į tai labai nuoširdžiu juoku. Ir kas iš to išėjo? Gi tučtuojau vienuolis buvęs areštuotas komunistinio policininko...

“Viešoj vietoj juokas neleidžiamas jokiose aplinkybėse”, — raudonasis pareigūnas pasakęs misionieriui. Liaudies Kinija turi atlikti gana daug ir labai rimtų darbų, tad juoktis gatvėse visiškai nedera ir negalima.

Vienok šis raudonojo pareigūno teigimas ir vienuolio areštas, anaipat, juoko reikšmės nepanaikino ir nesumažino. Mes galim rasti daug tokių pavyzdžių, kur juokas vaidino ir tebevaidina labai rimtą vaidmenį.

Edith Stein, konvertitė iš judaizmo ir karmetė vienuolė, kuri buvo sudeginta nacių krematoriume, paliktuose savo užrašuose yra parašiusi, jog ji niekad ir niekur tiek daug ir tiek nuoširdžiai nesijuokusi, kiek ji tai dariusi vienuolyne. Jos širdis džiaugdavo si ir lūpos šypsodavos net gi vienuolyno maldų laiku. Kita gi to paties vienuolyno atstovė, gyvenusi ir dirbusi prieš nacių siautėjimą, Teresė Martin, taip pat busi tokia linksma ir taip visas kitas vienuoles uždeganti juoku, kad tuomet, kada jos vienuolyne nebūdavę, kitos vienuolės sakydavusios: “Šiandien mes nebesijuoksim, nes sesers Teresės nėra vienuolyne”.

Nesuskaitomi skaičiai pavyzdžių galima būtų nurodyti iš šventųjų ir palaimintųjų gyvenimo šioje žemėje, jog jie buvo tikri juoko meisteriai. Net ir dabartinis medicinos mokslas juoką laiko neįkainojama vertybe, nes “kuris ligonis juokiasi, tas ir sveiksta”.

Dr. James J. Walsh (jau miręs) savo užrašuose rašė apie vieną moterį, kuri pradėjusi smarkiai sirgti nuo 37 m. amžiaus ir turėjusi eilę operacijų. Tačiau ši moteris, nežiūrind palūžusios sveikatos, dėl savo begaliniai linksmo būdo, atsisakiusi priimti mirties diagnozę ir ji “per juoką vėl išsiveržė gyvenimui”...

“Toji asmenybė buvusi paliegusi moteris”, — rašo Dr. James J. Walsh, Fordhamo universiteto sociologinės mokyklos medicinos srities direktorius, — kai jau nugalėjo savo buvusias ligas, tai niekad nebesirgo iki giliausios senatvės ir sulaukė net 103 m. amžiaus.

Medicina turinti labai daug pavyzdžių, kurie rodo, jog juokas vienas geriausių vaistų ir jis žmogui nieko nekainuoja, jis nenormuotas. Juoką gali naudoti tokiomis dozėmis, kokios tau patinka ir prie kokių pats prisiversti.

Kanadietis žymus medikas Sir William Osler nepagailėjo juoko pavadinti gyvenimo muzika. Esą, juokas tai reiškinys, apšviečias visą gyvenimo horizontą. Juokas nuskaidrinąs ir nušviečias žmogaus mintis. Jis veikia kaip stebuklingas vaistas žmogaus smegenis, nervinę sistemą, atleidžias ir atpalaiduoja visas muskulų ir žmogaus kūno jungčių įtampas. Juokas, esą, gimdo žmogaus mintyse taikią nuotaiką ir palaiko ją visuomet jaunu.

Juokas keliąs žmogaus dvasinį pasaulį. Tas gi žmogus, kuris juokiasi, jokiose srityse nesąs beviltiškas. Carlyle gi pasakęs, jog žmogus, kurį matai nuoširdžiai besijuokiantį, jokių būdu negali būti blogas žmogus.

Saleziečių gimnazijos moksleivių išvyka į vasaros stovyką Aipių kalnuose Italijoje

Jo lūpose ir širdyje juokas yra jo, kaip žmogaus, gerumo liudijimas.

Tėvas Faber esąs pasakęs, jog geriausias kelias nugalėti mūsų seną ir nuolatinį persekioją ir gundytoją — velnią “tik geru humoru ir dar kartą geru humoru”.

Sakoma, jog juokas lydėsias žmonių sielas ir pro dangaus vartus; žinoma tuos, kurie turės privilegiją ten įžengti. Nuo jų akių būsiančios nudžiovintos ašaros ir jie džiaugsis bei juoksis amžinai Viešpaties akivaizdoj.

Būsią verksmo, kaip sakoma, ir dantų griežimo pas tuos, kuriems dangaus vartai bus uždaryti.

Taigi, besiruošiant ir amžinajam — po mirtiniam gyvenimui nereikia užmiršti džiaugsmo ir juoko, nes tai yra tarytum maršas šioje žemiškojoje piligriminėje mūsų kelionėje. Maršas į anapus, taip lygiai, maršas ir į paties žmogaus (dar šioje žemėje) gerėjimą — tobulėjimą...

Pranys Alšėnas

DIENOS AKTUALIJOS

Europos vyskupų suvažiavimas

Patsai gyvenimas, o ypač antrasis Vatikanų suvažiavimas, iškėlė eilę naujų problemų, kurioms spręsti liepos 10-13 d. sušauktas Europos vyskupų suvažiavimas Noordwijkerhouto seminarijoje, Olandijoje. Iš 19 valstybių suvažiavo apie 80 vyskupų. Buvo atstovaujama Vakarų ir Rytų Europa. Vargu tik, ar Lietuvos vyskupai, pergyvenę tokią priespaudą, galėjo išvažiuoti. Konferencijos direktorius yra Msgr. Etchegaray. Šioms pareigoms jis buvo išrinktas 1965 m. lapkričio 18 d., kada Romoje buvo susirinkę Europos vyskupų konferencijų pirmininkai (iš viso 13) ir sudarė Europos vyskupų konferencijų koordinacinį sekretoriatą. Msgr. Etchegaray yra Prancūzijos vyskupų konferencijos generalinis sekretorius.

Europos vyskupų sekretoriui vadovauja šeši vyskupai: vysk. J. Hoeffner (Muensteris, Vokietija), arkiv. P. Dwyer (Birmingham, Anglija), vysk. J. G. Campos (Madridas, Ispanija), arkiv. A. Paillet (Roen, Prancūzija),

arkiv. G. Mlajsky - Perrelli (Nusco, Italija), arkiv. B. Kominek, (Wroclaw, Lenkija).

Šis komitetas jau posėdžiavo tris kartus: Paryžiuje, Romoje ir Londone. Europos vyskupų suvažiavimo programon įtraukti svarstyti punktai: emigrantų darbininkų sielovada, dvasinis turistų aptarnavimas, gyventojų "maišymasis", dabarties ateizmas, kylas iš technologinės visuomenės, Europos tarptautinių organizacijų svarba, psichologinis bendravimas, išplaukęs iš modernių susižinojimo priemonių.

Europos vyskupų suvažiavimo atidarymo ir uždarymo sesijos buvo atviros spaudai, o darbo posėdžiai vyko prie uždarytų durų. "Bažnyčios viltis glūdi sujungtoje Europoje ir — Europoje, kuri yra atvira", — pratarė suvažiavimo direktorius Msgr. Etchegaray.

Kruvinos komunistų rankos

Iš Saigono pranešama, kad raudonieji Vietname užpuolė Kon Ko kaimą (Kontumo

Naujieji Chicagos vyskupai — pagalbininkai: (iš kairės) John May, William McManus ir Thomas Grady. Konsekracijos iškilmės įvyks rugpjūčio 24 d. Šv. Vardo katedroje, Chicagoje.

Naujieji Amerikos kardinolai su buv. apaštališku delegatu E. Vagnozzi, dabartiniu kardinolu. Iš kair.: Francis Brennan, Egidio Vagnozzi, John P. Cody, Patrick O'Boyle ir John Krol.

provincijoje), kur gyveno katalikai, ir nužudė 23 civilinius gyventojus. Daugiausia moteris ir vaikus. Kai raudonųjų kariai įsiveržė į kaimą, gyventojai išsislapstė apkasuose, urvuose, tačiau užpuolėjai pasistengė juos suieškoti ir šaltakraujiškai išžudyti.

Komunistai seka žiauriųjų nacių pėdomis. Kaip seniau naciai išžudė ištisus Pirčiupio, Lidičė kaimus, taip dabar komunistai praveda naujus ištisų kaimų likvidavimus Vietname. Ateis laikas, kad ir raudonieji budeliai turės atsakyti prieš teisimą, kaip teisiama buvo nacių karo kriminalistai. Istorijos teismas juos jau pasmerkė.

JAV-se 124 mil. bažnytinių

Įvairioms bažnyčioms priklausančių amerikiečių skaičius auga. Kaip "Chicago's American" religinių informacijų redaktorius St. Pieža paskelbė, pagal JAV Bažnyčių tarybos 1967 metų metraštį JAV-se įvairioms Bažnyčioms dabar priklauso 124,682,000 žmonių. Jų tarpe katalikų yra 46,346,000. Protestantų yra 69 milijonai, bet jie yra pasiskirstę į 222 sektas. Pereitais metais atsirado jų dar viena nauja sekta, turinti 6 mažas bažnyčias New Jersey valstybėje, su 4 klebonais ir su 200 tikinčiųjų. Didžiausia protestantų sekta JAV-se yra pietiečiai baptistai, kurių yra arti 11 milijonų narių.

Yra gyvybė kitose planetose

Nobelio premijos laimėtojas John C. Eccles viešėdamas Chicagoje pareiškė, jog fantastiškai netiespanašu, kad būtų galima rasti protingų gyvybių kitose planetose ar kitose saulių sistemose. Protingų būtybių buvimas kitose mūsų saulės sistemos planetose neįmanomas dėl kitokio cheminio atmosferos sąstato, kitaip sakant — ten nėra gyvybei reikiamo oro.

Mokslininkas Eccles yra buvęs Australijos universiteto fiziologijos fakulteto dekanas, o dabar yra Amerikiečių biologinių tyrimų instituto vadovas. Jis tvirtina, kad esama stambių plyšių ir tiriant žmogaus evoliuciją. Mokslas neranda atsakymo į gyvybės atsiradimo klausimą: "Viskas, ką mes žinome, tai kad gyvybė atsirado staiga. Visi augalai ir gyvuliai atėjo iš vieno šaltinio. Gyvybė nebuvo palaipsniškas atsiskleidimas".

"Antroji problema, — kalbėjo atvykęs į Chicago šis mokslininkas, — tai žmogaus mintis. Protinis sąmoningumas neatsirado automatiškai. Mintis yra kitokios prigimties ir ji neatsirado reguliarios evoliucijos keliu. Mintis neprasidėjo iš pirminės molekulų".

Mes iš savo pusės žinome, kad mintis yra žmogaus sielos apraiška, gi sielos Kūrėjas — Dievas, nors žmogaus organizmui sukurti galėjo panaudoti ir žemesnių gyvių organizmus.

Santuokos šventumas ir neišardomumas

Maldos Apaštalavimo intencija rugpiūčio mėnesiui

Žmogaus ir visuomenės gerovė rišasi su vedybinio gyvenimo sėkme.

Vedybinis gyvenimas nėra visame pasaulyje vienodai vertinamas. Jo kilnumas užtemdomas daugpatyste, ištuokomis, svetimoteryste ir, taip vadinama, laisva meile. Kinai ir filmai viešai išniekina santuokos padorumą ir šventumą. Dar daugiau. Sutuoktinių meilę kartais sugadina egoizmas, neleistas santuokos naudojimas, vaikų vengimas. Daug daro įtakos taip pat viešoji nuomonė, šių dienų ekonominės sąlygos ir greitas žmonių prieauglis. Šie veiksniai sudaro sąmyšio žmonių sąžinėse.

Ši pavojų sukelia ne tikrai dorovinis palaidumas, bet ir bet kokie be tikėjimo dvasios sprendimai, kai nepastovus toks žmogaus sprendimas statomas aukščiau už dorovės dėsnius. Dėl to labai reikalingas tinkamas supratimas bei rimtas vedybiniam gyvenimui pasirošimas.

Vedybinis gyvenimas ir sutuoktinė meilė nėra žmogaus padarinys, bet tai duota paties Dievo ir tvarkoma jo įstatymais. Asmenišku sutikimu tikroji ir neišradoma vienybė yra sudaroma tarp vyro ir moters. Kada sutuoktiniai daro tarp savęs šią sutartį, dievišku įstatymu įvyksta santuoka. Turint mintyje vaikų ir visuomenės gerovę, ši šventa sąjunga negali būti tvarkoma žmogaus užgaidomis.

Pati santuoka savaime yra skirta vaikams gimdyti. Tai iš tikrųjų sudaro santuokos garbę. Vyras ir žmona yra artimai sujungti, kad jie teiktų vienas kitam savitarpinę pagalbą. Kad ši sąjunga būtų tikra ir vaikų gerove būtų rūpinamasi, reikia, kad abi pusės būtų ištikimos ir santuoka neišardoma.

Kristus ypatingai palaimino krikščionišką santuoką, padarydamas ją sakramentu ir lygindamas ją pavyzdžiui, kuris yra tarp Kristaus ir Bažnyčios. Kristus yra vedusiųjų pa-

vyzdys. Sekdami Kristų, kuris atidavė savo gyvybę už Bažnyčią, jie gali rasti pagalbos mylėti vienas kitą. Savitarpinė jų meilė yra stiprinama Kristaus atperkamąja galia, valdoma ir papildoma Bažnyčios išganoma veikla. Vedusiųjų poros yra kreipiamos į Dievą ir jų garbingos tėvo bei motinos pareigos tuo yra stiprinamos. Tėvų paskirtis ir jų pareigos yra iškeltos į sakramentų poaukštį. Tad jie, atlikdami šias pareigas tikėjimo, vilties bei meilės dvasioje, siekia asmenišką šventumą.

Santuokoje Dievas jungia du dalykus: a) gyvybės perdavimo užduotį, b) tarpusavę ir teisėtą vyro bei žmonos meilę, kuria jie papildė vienas kitą fiziniai ir ypač dvasiniai.

Vedusieji bendradarbiauja Dievo kuriančioje meilėje. Jie paruošia mistinio Kūno narius, kurie per krikštą tampa Dievo sūnumis ir tarnais. Dėl to tie, kurie vertina kilnų ir šventą moterystės pašaukimą, lengvai supranta, kad santuoka turi būti neišardoma ir vyras bei moteris turi būti tarp savęs ištikimi.

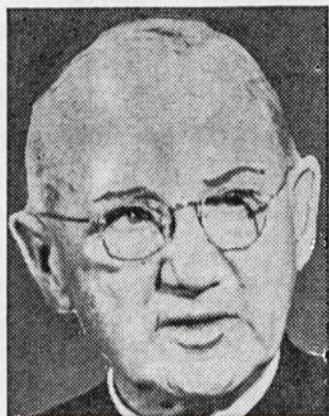
Reikalinga tad sudaryti sveiką viešąją nuomonę apie moterystę ir jos šventumą. Tai padeda ir susituokusiųjų gražus krikščioniškas pavyzdys. Civilinė valdžia turėtų saugoti moterystės tikrąjį supratimą, prižiūrėti viešąjį padorumą ir ginti santuokos neišardomumą. Savo maldomis turime prisidėti, kad būtų išsaugotas santuokos šventumas. Tokios šeimos yra dvasinių pašaukimų daigynai, krašto palaima.

Misijų intencija rugpiūčio mėnesiui

Mediciniškas apaštalavimas misijose.

Aukštas Chicagos pareigūnas — 16 vaikų tėvas. Chicagos žmogiškųjų santykių komisijos pirmininku meras R. Daley paskyrė katalikų advokatą Peter Fitzpatrick, 61 metų, 16-kos vaikų tėvą.

Kas naujo religiniame pasauly

St. Louis arkivyskupas kardinolas Joseph Ritter, 74 metų amžiaus, miręs birželio 10 d.

Enciklika apie celibatą. Šv. Tėvas paskelbė naują encikliką „Sacerdotalis caelibatus“ (Kunigiškas celibatas), kurioje nuodugniai dėstomas tradicinis Bažnyčios mokslas, kad kunigai vakarų Bažnyčioje privalo būti nevedę. Enciklikoje sakoma, kad „kunigiškasis celibatas, amžiais globotas kaip šviečias žemčiūgas, palaiko savo nesumažintą vertę mūsų laikais“.

Pastovūs diakonai. Popiežius Paulius VI paskelbė dekretą, kad atgaivinamas diakonatas ten, kur trūksta kunigų. Diakonai numatomi dvejoji. Nevedę, bent 25 metų amžiaus, atlikę 3 metų apmokymą; jie išipareigoja, tapę diakonais, nevesti. Vedę, bent 35 metų amžiaus, naujom pareigom gavę žmonos pritarmą. Diakonai atliks kai kurias kunigiškas pareigas, tačiau negalės atnašauti šv. Mišių ir klausyti išpažinčių.

Jeruzalės miesto padėtis. Popiežius Paulius VI pasiūlė Jeruzalės miestą sutarptautinti. Dabar Izraelis formaliai prisijungė senąjį Jeruzalės miestą, priklaususį Jordanui. Izraelio vyriausybė aiškina, kad tai nėra politinis sujungimas, o tik administracinis miesto patvarkymas.

Iškilmės Vatikane. Birželio 29 d., Šventųjų Petro ir Povilo šventėje, įvyko išpūdingos

iškilmės, kurios per satelitą buvo matomos ir JAV-se. Tai buvo oficiali tikėjimo metų pradžia ir naujų kardinolų pakėlimo iškilmės.

Kardinalas J. P. Cody Chicagoje. Liepos 1 d. vakare naujasis kardinolas J. P. Cody, Chicagos arkivyskupas, grįžo iš Romos. Liepos 2 d. Šv. Vardo katedroje 3 val. kard. Cody atnašavo padėkos šv. Mišias, dalyvaujant kviesiniams svečiams.

Popiežiaus pagalba nukentėjusiems kare. Šv. Tėvas per savo misiją Palestinoje pasiuntė asmenišką auką — 50 tūkstančių dolerių, ją paširdamas Palestinos pabėgėliams, kurie yra labiausiai nukentėję nuo karo veiksmų. Taip pat pasiūsti greitosios pagalbos lėktuvai su maisto, vaistų ir kitais reikmenimis į Ammaną Jordane ir į Damaską Sirijoje. Tolimesniu šelpimu rūpinasi tarptautinė katalikų šalpos organizacija (Caritas internationalis). Prancūzijos ir Vokietijos katalikai per savo šalpos organizacijas jau pasiuntė lėktuvais vaistų ir rūbų bei paklodžių.

Graikų stačiatikių metropolitas pas popiežių. Šv. Tėvas priėmė audiencijoje Graikijos stačiatikių metropolitą Jakovos su palydovais. Svečias padėkojo Šv. Tėvui už prielankumą Graikijos tikintiesiems ir už grąžinimą šv. Izydoro relikvijų Chio bažnyčiai.

Chicagos arkivyskupijos atnaujinimo vąjus. Prie Chicagos arkivyskupijos atnaujinimo vąjaus prisidėjo pažadais ir aukomis 115,530 šeimų. Aukomis grynais pinigais gauta su viršum 5 milijonai, pažadėta aukoti su viršum 37 mil. Daugiau nei 21,000 rinkėjų vyrų ir moterų dalyvavo vąjaus vykdyme. Vąjus laikomas pilnai pasisekusiu.

Žuvo Graymoor vadovas. Graymoor Atgailos vienuolių generolas tėv. A. Beaton žuvo lėktuvo nelaimėje birželio 23 d.

Naujas pranciškonų vadovas. Tėvas Konstantinas Koser, 49 metų amžiaus, išrinktas tėvų pranciškonų vyriausiu vadovu. Tėv. Koser

Lietuvių gyvenime

Vatikano dienraštis apie a. a. vysk. Pr. Brazi. "L'Osservatore Romano" birželio 14 d. paskelbė ilgą straipsnį apie velionį vyskupą Pranciškų Brazi. Šalia biografinių žinių ir laidotuvių aprašymo dienraštis plačiai apžvelgia Europos vyskupo apaštališką veiklą.

Mirė kun. E. Paukštys. Birželio 22 d. mirė kun. Emilijonas Paukštys, gimęs Zarasų apskrityje 1883 metais. Velionis gyvai reiškėsi lietuvių veikloje ir spaudoje. Nuo 1925 metų klebonavo Chester, Pa., lietuvių Aušros Vartų parapijoje.

Mirė kun. L. Brigmanas. Birželio 24 d. mirė Chicagoje kun. Laurynas Brigmanas, 81 metų.

Aštuoni nauji kunigai Lietuvoje. Ši pava-sarį vysk. Juozapas Matulaitis-Labukas pašventino aštuonis naujus kunigus. Naujieji kunigai tik dalinai papildė okupuotosios Lietuvos mirusių kunigų eiles. Kaip žinoma, tik šiais metais Lietuvoje mirė 17 kunigų.

Vysk. Vincentas Brizgys atnašavo šv. Mišias birželio 30 d. Švč. Marijos Gimimo liet. bažnyčioje Chicagoje už a. a. vysk. Pr. Brazi. Pamokslą pasakė kun. Juozas Vaškas, MIC.

Krikščionių demokratų konferencija, įvykusi Chicagoje birželio 24-25 d., išrinko naują centro komitetą. Šį komitetą sudaro. A. Ka-
yra gimęs Brazilijoje, praeitais metais lankė jį pranciškonus JAV-se.

Naujas apaštališkas delegatas JAV-bėse. Šv. Tėvas paskyrė Amerikoje apaštališku delegatu arkivyskupą Luigi Raimondi, iki šiol ėjusį tas pačias pareigas Meksikoje. Ark. Raimondi pakeičia naują kardinolą E. Vagnozzi, kuris išvyko į Romą.

Pakeitimai Vatikano valstybės sekretoriate. Popiežius Paulius VI šiomis dienomis paskyrė prel. Agostino Casaroli, 52 metų amžiaus, Vatikano valstybės sekretoriaus pagalbininku nepaprastiems reikalams vietoje naujo kardinolo Antonio Samore. Antruoju Vatikano valstybės pagalbininku paskirtas prel. Giovanni Benelli, 46 metų, kuris pakeičia naują kardinolą Dell'Acqua.

sulaitis, P. Razgaitis, H. Idzelis, A. Tamulionis, P. Balčiūnas ir P. Kliorys.

Kun. Pr. Kuro sidabrinė sukaktis. Šiomis dienomis kun. Pranas Kuras, dabartinis Chenoa, Ill., klebonas, minėjo 25 kunigystės sukaktį. Kun. Pr. Kuras gimęs 1915 m. Rietavo parapijoje.

Kun. L. Kemėsio sidabrinė sukaktis. Liepos 1 d. Manitouwadge, Ont., kanadiečių parapija surengė iškilmingą savo klebonui kun. Lionginui Kemėsio minėjimą jo 25 metų kunigystės sukakties progą. Kun. Kemėsis gimęs 1914 m. Vaštapų km., Utenos apsk.

A. a. Vladas Trepkus. Birželio 16 d. ši pasaulį apleido a. a. Vladas Trepkus, 78 metų amžiaus. Velionis dirbo 40 metų marijonų ūkyje, Clarendon Hills, Ill. Velionis mokėjo suderinti paprastą darbą su tyliu bei ramiu pavyzdingu gyvenimu.

Clevelando "Aukuro" ansamblis Chicagoj. Birželio 24 d. Jaunimo centre, Chicagoje, įvyko nepaprastas koncertas. Apie 75 mokyklinio amžiaus berniukai ir mergaitės, vadovaujami muzikų A. ir O. Mikulskių, atliko ilgą ir sudėtingą dainų programą. Paskutinėje programos dalyje prisijungė dar 60 dalyvių iš čikagiško "Ateities" atžalyno.

Prof. dr. V. Bieliauskas, dirbęs Xavier universitete, Cincinnati, O., priėmė pakvietimą dalyvauti tarptautiniame simpoziume Wiesbadene, Vakarų Vokietijoje, rugpiūčio 23 d.

Vokietijos lietuvių studijų savaitė šiais metais bus Romuvoje rugpiūčio 19-27 dd. Savaitė bus jungiama su Katalikų Mokslo Akademijos suvažiavimu. Pagrindinė tema: Dialogas modernia pasaulyje (dialogas jaunimo su senimu, tremtinių — emigrantų su tėvyne, dvasiškių su pasauliečiais ir tt.).

Vytėnis Vasyliūnas, muzikas pianistas, šiomis dienomis gavo už fizikos studijas daktaro laipsnį.

Studijų savaitė. JAV ir Kanados lietuvių fronto bičiulių centro valdyba ruošia studijų savaitę, kuri įvyks rugpiūčio 13-20 dienomis Dainavos stovykloje, Mich.

PASAULIEČIŲ APAŠTALAVIMO TARPTAUTINIO KONGRESO REIKALU

Pranešame visiems, kurie tikisi būti Romoje spalio mėnesio 11-18 dienomis, kuriomis vyks Pasauliečių apaštalavimo tarptautinis kongresas, kad stebėtojų neatstovų teisėmis galės dalyvauti ir kiti, kurie bus iš anksto tinkamai įregistruoti. Lietuviai šiuo tikslu registruojasi per monsignorą Vincentą Mincevičių, via Casalmoferrato 20, Roma. Savo vardą ir pavardę šiuo adresu reikia pranešti ne vėliau spalio 1 dienos.

Norintieji garantuoti sau kambarį Šv. Kazimiero kolegijos svetainėje turi taip pat užsisakyti iš anksto adresu: Villa Lituania, via Casalmoferrato 33. Kas tiksliai praneš, kurią valandą ir kokia priemone atvyksta į Romą, tą pasitiks kas nors iš Šv. Kazimiero kolegijos.

PASINAUDOKITE "DRAUGO" SPAUSTUVĖS PATARNAVIMU

"Draugo" spaustuvė spausdina lietuviškas knygas, laikraščius ir žurnalus, programas, pakvietimus vestuvėms ir kitiems reikšmingiems gyvenimo įvykiams. Mažai yra tokių spaudos darbų, kurių dienraščio "DRAUGO" spaustuvė negalėtų atlikti.

Kviečiame visas organizacijas ir programų vadovus bei kitus lietuviškų draugijų vadus pasinaudoti dienraščio "DRAUGO" spaustuvės patarnavimu. Atvykite bent pasiteirauti.

Visais spaudos darbų reikalais teiraukitės šiuo adresu:

"DRAUGAS"

4545 West 63rd Street

CHICAGO, ILL. 60629

TEL. LU 5-9500

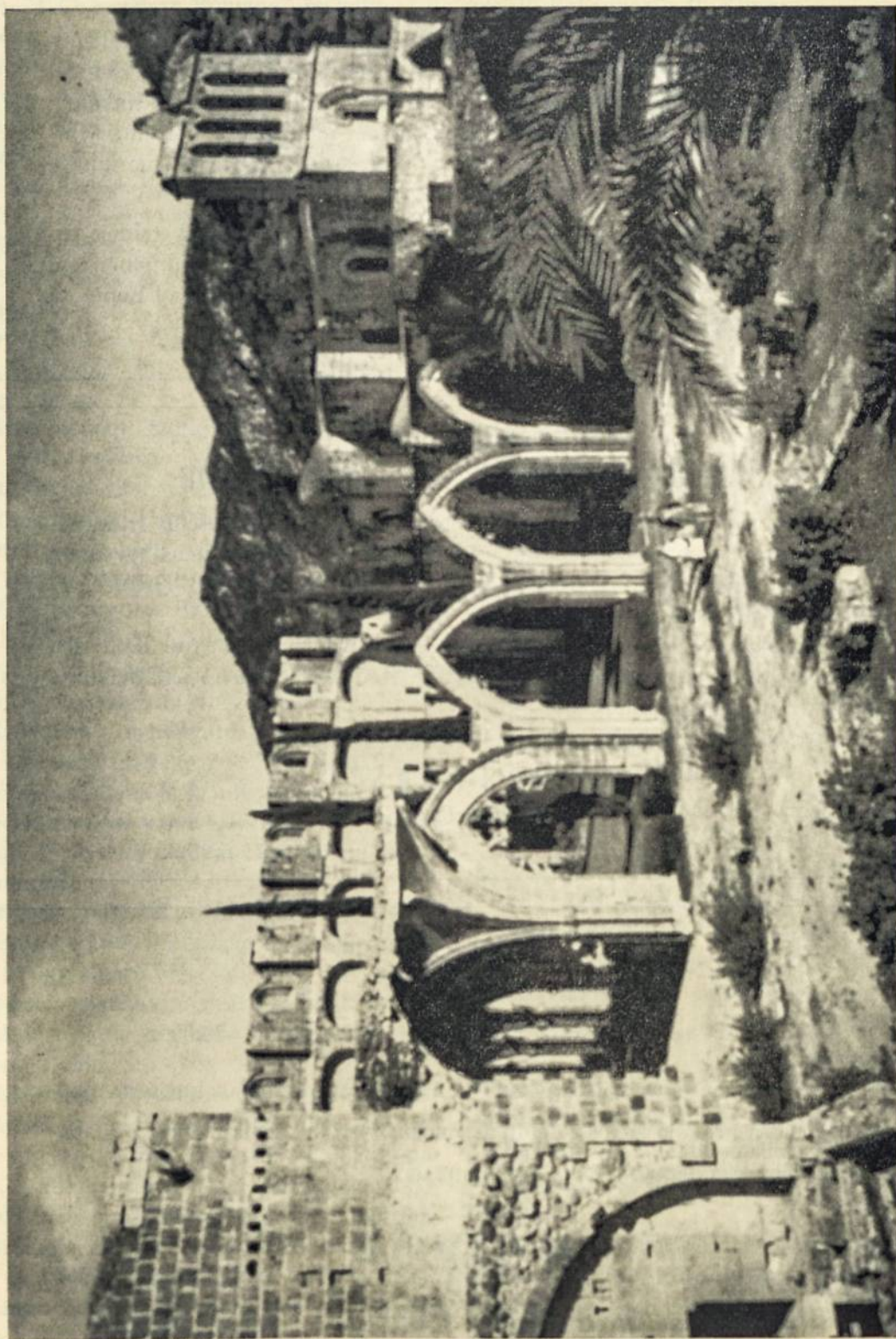
L A I V A S

J.A.V-se ir Kanadoje kainuoja tik \$4.00, kitur —\$5.00.

Kiekvienas naujas skaitytojas — ėmėjas arba rėmėjas, kuris savo auką prisidės prie šio žurnalo leidimo, nuoširdžiai yra sveikinamas, o už paramą jam reiškiamas didelis dėkingumas.

L A I V A S

4545 West 63rd Street, Chicago, Illinois 60629

Kyrenia — Bellapais, 14 šimtmečio abatija, gražiausias gotikos pastatas Viduržemio jūros rytuose